

Jan Ciglbauer: Repertoár rukopisu „Wolfenbüttel, HAB Cod. Guelf. 30.9.2 Aug. 4°“ a jeho vztah k českým zemím

Posudek vedoucího práce na magisterskou diplomovou práci (ÚHV FF UK)

Diplomové práci Jana Ciglbauera předchází již poměrně dlouhá historie. Počátečním impulsem byla Dr. Lenkou Mráčkovou získaná kopie téměř neznámého rukopisu s jistými bohemikálními rysy z knihovny ve Wolfenbüttelu (za což jí věnec budiž dán). Tento pramen se stal pro Jana Ciglbauera nejprve tématem seminární práce, později příspěvku na mezinárodní konferenci a nakonec i úspěšně uzavřeného specifického výzkumu na FF UK. Každá z těchto etap byla pro předloženou magisterskou práci cenným a dle mého názoru nezbytným předstupněm. Důvod v délce diplomantova „rozběhu“ tkví v problematičnosti zpracovávaného materiálu: obtížná čitelnost pramene, neustálená tradice daného repertoáru, jazyková náročnost textů i hudební podoba zkoumaných skladeb, která se vymyká jasně definovaným formálními kategoriím.

Z těchto skutečností vychází záměr i struktura celé práce. Po základním popisu pramene se autor nejprve vyrovnává s otázkou, jaký repertoár máme vlastně před sebou. Tato kapitola (3.) vyžadovala dobrou orientaci v oblasti chorální tvorby pozdního středověku i obecných liturgických zákonitostech. Bylo třeba vzít v úvahu pojmy jako tropus, sekvence, cantio, lejch, konduktus, atp., aby se autor dobral vlastní charakteristiky zde obsažených hudebních útvarů. Formální vymezení sledovaných zpěvů vedlo následně i k úvahám o prostředí, v němž mohly být tyto skladby tradovány a provozovány (viz kap. 3.6. Repertoár školského prostředí)..

Dalším důležitým momentem pro uchopení tradice daného repertoáru bylo shromáždění co největšího počtu konkordancí ke zpěvům rukopisu Wolfenbüttel (kap. 4). V tomto bodě prokázal diplomant značnou míru samostatnosti. Cenné byly i jeho pobyty v knihovnách ve Wolfenbüttelu a Mnichově, které mohl díky podpoře FF UK realizovat. Vyhodnocení vzájemných vztahů jednotlivých rukopisů poukazuje zajímavě i k českému prostředí.

V následující kapitole se autor věnuje hudební analýze vybraných částí repertoáru rukopisu Wolfenbüttel. Tato část práce přináší řadu nových poznatků o povaze sledovaných zpěvů a osvětluje tvůrčí proces, jenž stojí za vznikem zde zapsaných skladeb. Přehledný rozpis jednotlivých veršů textu – popřípadě grafické schéma (kap. 5.1.2.) – dodává prezentaci větší názornosti.

V závěru (kap. 7) se autor vrací k otázce provenience rukopisu Wolfenbüttel a otevírá zajímavou hypotézu směřující k Lipské univerzitě. I když by bylo jistě třeba dalších stvrzujících argumentů, které by umožnily potvrdit tento názor, zaslouží Ciglbauerova hypotéza pozornost a může být východiskem pro další úvahy na dané téma.

Podstatnou a patrně i nejpracnější částí diplomové práce je edice všech jednohlasých zpěvů rukopisu Wolfenbüttel (o nesnázích transkripce viz kap. 6). Autorovi se tak podařilo zpřístupnit řadu dosud neznámých či dokonce unikátních skladeb, jejichž umělecká hodnota je nesporná.

Považuji diplomovou práci Jana Ciglbauera celkově za velmi přínosnou. Autor získal pro práci na tématu potřebnou erudici, a nechybí mu i jistá dávka odvahy, aby se pustil do

nevšedních, ba smělych úvah, které sice mohou občas vzbudit kontroverzní reakci, svědčí však současně o autorově vědecké invenci. Lze si přát, aby své vlohy dále tříbil a získané zkušenosti využil k dalšímu výzkumu.

Doporučuji práci k obhajobě.

David Eben

Doc. PhDr. David Eben, Ph.D.